

Sygn. akt II KO 13/21

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie **M. K.**

oskarżonego z art. 77 § 2 k.k.s. i in.

po rozpoznaniu na posiedzeniu

w dniu 5 marca 2021 r.

wniosku Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 4 lutego 2021 r., sygn. akt V K (...),

w przedmiocie przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości

na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Przedmiotowa sprawa wpłynęła – zgodnie z właściwością miejscową – do Sądu Rejonowego w Ł., który postanowieniem z dnia 4 lutego 2021 r., sygn. akt V K (...), wystąpił do Sądu Najwyższego o jej przekazanie Sądowi Rejonowemu w B. z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Wniosek uzasadniono tym, że oskarżony M. K. zamieszkuje obecnie w miejscowości oddalonej od siedziby Sądu Rejonowego w Ł., a bliskiej siedziby Sądu Rejonowego w B., natomiast – w świetle opinii biegłego z zakresu medycyny – długotrwałe podróżowanie jest niekorzystne z punktu widzenia zdrowia oskarżonego, zwłaszcza w istniejącej sytuacji epidemiologicznej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wystąpienie Sądu Rejonowego w Ł. w przedmiotowej sprawie należało uznać za nieuzasadnione. Przypomnieć należy, że wystąpienie o zmianę właściwości miejscowej dokonywaną ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości, nie jest – tak, jak stało się to w tej sprawie – realizacją woli stron procesowych, lecz powinno być uzasadnione dążeniem do zapewnienia warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny, bezstronny i sprawny.

Niejednokrotnie przecież podnoszono w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k., jako odstępstwo od fundamentalnego prawa do rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo, jest możliwe tylko w zupełnie wyjątkowych przypadkach, kiedy silne względy związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości za takim właśnie przekazaniem przemawiają. Innymi słowy odstępstwo od zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, że pozostawieniu sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiłoby się dobro wymiaru sprawiedliwości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2018 r., IV KO 60/18).

Sąd Najwyższy wielokrotnie podzielał stanowisko wyrażone przez sądy występujące o zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k. w oparciu o przesłankę stanu zdrowia oskarżonych, utrudniającego lub uniemożliwiającego prowadzenie postępowania sądowego bez zbędnej zwłoki w sądzie właściwym miejscowo do rozpoznania sprawy. Zakłócenia toku procesu wywołane nieobecnością oskarżonego spowodowaną problemami zdrowotnymi oskarżonych uznawano bowiem za sytuacje godzące w dobro wymiaru sprawiedliwości. Każdorazowo jednak ocena w tym zakresie dokonywana była na podstawie konkretnych ustaleń poczynionych i zweryfikowanych oraz udokumentowanych przez sąd występujący z wnioskiem o przekazanie sprawy z tego powodu.

Tymczasem, w realiach tej sprawy, Sąd Rejonowy w Ł., kierując wniosek w trybie art. 37 k.p.k. (*nota bene* po utracie mocy obowiązującej wyroku nakazowego wydanego w tej sprawie z obrazą prawa materialnego) postuluje, aby jako przesłankę przekazania sprawy M. K. Sądowi Rejonowemu w B. potraktować panującą sytuację epidemiologiczną i potencjalny przebieg infekcji, na którą długotrwała podróż koleją mogłaby narazić oskarżonego.

Zauważyć trzeba jednak, że w świetle opinii biegłego lekarza sądowego ani dolegliwości układu sercowo-naczyniowego ani przebyta endoprotezoplastyka nie ograniczają swobody poruszania się oskarżonego M. K. Podniesiony we wniosku problem przemieszczania się w warunkach zagrożenia epidemiologicznego nie ogranicza - w skali kraju – działania organów wymiaru sprawiedliwości, natomiast niewątpliwie wymaga stosowania się do obowiązujących zasad i środków ostrożności.

W tych warunkach należało uznać, że sąd występujący z wnioskiem o zastosowanie instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k., która ma charakter nadzwyczajny, nie wykazał w sposób należyty, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga w tej sprawie zmiany właściwości miejscowej.

Mając to na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu.